

Optimerad ELV-demontering

Denna förstudie har syftat till att kartlägga processen för att på ett miljöriktigt sätt demontera och återvinna helt uttjänta bilar.

Det är med dagens materialpriser svårt att få lönsamhet i en verksamhet som enbart ägnar sig åt demontering av helt uttjänta bilar, (engelska end of life vehicles, ELV).

Det visar resultaten från detta projekt där deltagande demonteringsföretag har betydande sidoverksamhet. Utöver en instabil intäkt genom varierande materialpriser utgör svartskrotning ett stort problem som tar en betydande volym från seriösa demonteringsföretag och projektet visar tydligt på behov av bättre tillsyn.

Demonteringsprocessen har analyserats vid tre demonteringsföretag och mätningar av ett 40-tal ELV-fordon har genomförts i samverkan mellan Chalmers Industriteknik, CIT, och demonteringsföretagen. Med utgångspunkt från dessa mätningar som omfattat direkt tid, väntetider samt utgående materialfraktioner, och helt uppfyller Bilskrotningsförordningen, har lönsamhetskalkyler upprättats.

Viktigt behålla många inlämningsställen

Kalkylerna är genomförda för tre optimerade enheter på olika geografiska platser och med volymer på dels 500 ELV/år och dels 5 000 ELV/år.

Projektet indikerar att det krävs volymer av i storleksordningen 5 000 ELV/år för att få lönsamhet. Samtidigt kräver det europeiska regelverket ett tätt nätverk av inlämningsställen varför det långsiktigt är viktigt att vårda de medelstora anläggningar på cirka 500 ELV/år som nu finns.

Föreslår skärpt tillsyn

Kortfristigt föreslår projektet att tillsynen skärps och vi har tagit fram ett förslag till uppföljning av pyroteknisk utrustning, PU, och en checklista för

att underlätta myndigheternas tillsynskontroll. Detta ska dels försvåra svartskrotningen, vilket genom högre volym ökar de seriösa företagens lönsamhet.

Checklistan omfattar erforderlig utrustning, utbildning, att anläggningen uppfyller normer samt att tredjepartscertifiering är godkänd.

Uppföljningssystemet bygger på en utveckling av de datorbaserade aktiveringssystem för PU som redan i dag används och innebär inga extra arbetsmoment för dem som seriöst hanterar dessa utrustningar idag.

Ersättning utifrån genomförd demontering

Slutligen konstaterar projektgruppen att det skulle kunna vara motiverat med en ekonomisk ersättning för att uppnå lönsamhet i bilåtervinning när materialpriserna underskrider en viss kritisk nivå. För att ett sådant ersättningsystem ska kunna fungera krävs bland annat att det baseras på redovisning av faktiskt genomförd demontering där de viktigaste arbetsmomenten inklusive hantering av pyroteknisk utrustning ingår.

Fakta om projektet

Projektamn: Optimerad ELV-demontering

Nyckelord: ELV-Demontering, tillsyn, investeringsnivå, demonteringsprocess, lönsamhet, bilskrotningsförordning

Projektperiod: Augusti 2016 till februari 2017

Projektledare: Hans Folkesson, Bilretur, e-post: hans@folkessonab.com

Projektdeltagare: Michael Abraham, Klas Cullbrand, Kristoffer Gramnaes, Anders Sverkman, Kjell Carlsson, Dag Eklund, John-Axel Forsman, Anna Henstedt, Kjell Åke Sjödin